

Geodiverzita města Brna

Ústav geoniky AV ČR ve spolupráci s Českou geologickou službou vydal publikaci zaměřenou na neživou přírodu města Brna. Kniha *Geodiverzita města Brna* je dílem autorů a autorek Oddělení environmentální geografie ÚGN, Ústavu geologie a pedologie LDF Mendelovy univerzity v Brně a brněnské pobočky České geologické služby.

Publikace představuje konkrétní lokality, které dokládají pestrost a rozmanitost geologických, geomorfologických, půdních a hydrologických prvků a složek tvořící krajinu města Brna a jeho bližšího okolí. Součástí knihy je i obecný úvod zaměřený na význam geodiverzity (neživé přírody) a dále kapitoly, které poukazují na to, jak geodiverzita ovlivnila a dosud ovlivňuje vývoj a současnou (i budoucí) podobu města Brna.

Kniha může posloužit jako průvodce a inspirovat k výletům na méně známá místa. Stejně tak umožňuje nahlédnout městský prostor z perspektivy neživé přírody, která si bezpochyby zaslouží stejnou pozornost jako příroda živá.

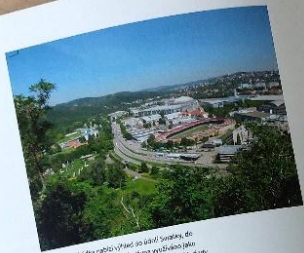
Titul: Geodiverzita města Brna

Autoři: Lucie Kubalíková, Karel Kirchner, František Kuda, Eva Nováková,
David Buriánek, Aleš Bajer, Marie Balková, Vít Baldík, Jiří Rez

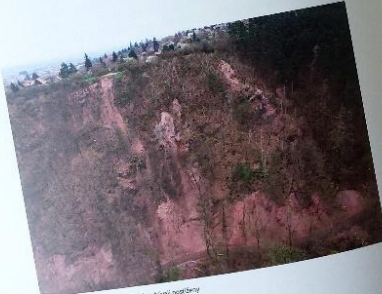
Vydavatel: Ústav geoniky AV ČR a Česká geologická služba, 2024

ISBN: 978-80-7673-115-8

Nahoru se vzhledem k výhledu na řeku Svitava do
Přírodního parku, který bylo zřízeno vyhlášením jako
přírodní památková rezervace. V současnosti je
na něm započato výstavba a výzkumy zabývající
výstavbou památky, která má být v přírodě
výrazně odlišná od ostatních památek v
okolí (Přírodní park)

Skalní stěna profilu křemenné vápence s výhledem na
okolní krajiny (Přírodní park)

13 ČERVENÝ KOPEC - KAMENNÁ KOLONIE

Červený kopec je vyvýšenina v jihovýchodní části Brna. V její jihovýchodní části se
nachází stejnojmenná národní přírodní památka (viz dále), severní část pak prud-
kými sklonovými srázy spadá do údolí řeky Svatavy. V současnosti jsou tyto skalní
výchozy antropogenně transformovány těžbou, která zde probíhala od středověku.

Nápadná barva zdejších slepenců a pískovců je způsobena přítomností oxidů
a hydroxidů železa a ožaruje na ni samotný název lokalit, název Kotler Berg je
zmiňován již ve 14. století.

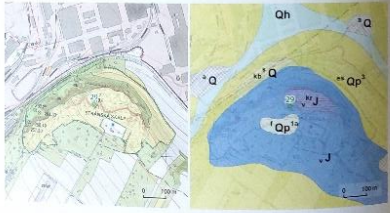
Při podrobnějším pohledu zjevně, že prvohorní slepence se skládají z valounů
různých barev a velikostí. Většinou jsou zastoupeny valouny středně velkých
měrné velikosti 2-4 cm, dále byly zaznamenány valouny středně velkých
jednotlivě pak valouny granitových hornin, rud a starších klastických sedimentů.
Jde o vrstevnaté, které byly říčními transportovány za podmínek polopouštního su-
choho podnebí. Sedimenty se pravděpodobně ukládaly v rámci aluviálního kužele
při katastrofických záplavových událostech. Ve skalních výchozech i lomových
stěnách nejčastěji a plošně středně až téměř srovnatelných pískovců obsa-
hujících drobné křemenné valounky. Mocnost slepencových a pískovcových lavic
se pohybuje do 40 cm.

Část skalních výchozů je registrována jako významný krajinný prvek, louka nad
Kamennou kolonií je obklopená místem pro setkávání a rekreaci. Červený sie-
pencev byl hojně využíván (najdeme jej v geistovních stávkách v Brně - Petrov,
Spilberk, zbyly městských brázd) a stal se vedle světlého sádky. Zajímavý je
skály jednotlivě v dohledných materiálu (červená a bílá) je vhodná a barvou města. Kámen
i fakt, že barva těchto materiálů (červená a bílá) je vhodná a barvou města. Kámen
se na Červeném kopci (kolem) až do počátku 20. století, poté bylo dno kromě částečně
zastaveno a zastaveno - vznikla zde nová kolonie (dnes Kamenná kolonie nebo
Kamenka). V současné době jde o jednu z nejzachovějších, původně důlních
kolonií v Brně. Činnost lodí této umělecké čtvrti je doráven jak chaotickou zastav-
bou, tak nerovným přírodním (horninovým) prostředí.

Homo erectus v Evropě. Mezi nejdůležitější patří nálezy industrie ze zdejších ro-
hůrců a ohrádně druhu Homo sapiens heidelbergensis, což představuje nejstarší
doklad pozdního člověka v rámci střední Evropy. Mnohem později (během pozdního
neolitu, před cca 40 000 lety) zde žili lovci koní a byly zde nalezeny artefakty po-
tvrzující význam tohoto místa pro prehistorického člověka (kultury Bohunicien,
Aurignacien, Epigravettien).

Těžba vápence zde započala pravděpodobně již koncem 12. století a probíhala
prakticky až do 20. století (ukončena v roce 1925). Krátce byla obnovena během
druhé světové války, kdy zde bylo také vyraženo několik set metrů pod
zemí továrny Flugmotorenwerke Ostmark a objektů protivzdušné ochrany. Práce
ovšem přerušil nálet amerických bombardérů v srpnu 1944. Po válce byl v těchto
místech budován protiletadlový kryt, jenž je dnes jako velitelské stanoviště civilní
obraně připraven za zakováními železnými dveřmi.

- Qh antropogenní usazeniny nerovinné
- Qn optická písčovitá sedimentace
- Qp¹ vrstva s optickou hlinou
- Qp² optická hliněná a přírodní vápence
- Qp³ říční písečné lásky
- J¹ dohledně křemenná a optická vápence
- J² přírodně obsažená křemenná vápence

Struktura stěny je zřejmě z křemenné vápence, která byla
v současnosti zčásti zničena. V současnosti je
v současnosti zčásti zničena. V současnosti je
v současnosti zčásti zničena. V současnosti je

Přírodní park na Svitavě je registrován jako přírodní
památková rezervace (Přírodní park)